

den skulde skabe de samme Forhold paa dette Omraade, som allerede fandtes i den øvrige Del af Landet. Den skulde bevirke, at Præstegaardsjorderne udstykkedes, og at Brugsretten til denne Jord blev overgivet til Husmændene. Men det er jo ikke sket. Man har ikke udstykket Præstegaardsjorderne, saaledes som Loven af 30. Juni 1922 forudsatte, man har ikke opfyldt Lovens Bestemmelser, saaledes som man kunde have ventet, at den Del af den sønderjydske Befolkning, der raader her, havde gjort. Der er i den Tid, der er gaaet, kun oprettet et eneste Husmandsbrug paa Præstegaardsjord. Men hvad vi har faaet rigeligt af i den Tid, er Protester. Der er protesteret paa Møder, i Aviser, overfor Kirkeministeriet, overfor Rigsdagen og de sønderjydske Rigsdagsmænd, og sidst er man nu kommet ind paa, at hvis virkelig den danske Rigsdag skulde vedtage det af Kirkeministeren fremsatte Lovforslag, vil man gaa til Landets Højesteret for at faa fastslaaet, at en saadan Foranstaltning er ulovlig. Dette støttes fra forskellige Sider, ogsaa af politiske Retninger dernede, og det betyder intet mindre, end at man vil have Højesteret til at fastslaa, at dansk Lovgivning ikke kan blive indført i de sønderjydske Landsdele.

Jeg gør udtrykkelig opmærksom paa, at Loven af 4. Oktober 1919 er vedtaget af alle danske Partier; det er altsaa ikke en særlig revolutionær Foranstaltning, der her er Tale om. Det, jeg her vil slaa fast, er, at man ikke fra Menighedsraadens Side har villet opfylde Loven af 30. Juni 1922. Man har ganske aabenlyst nægtet at opfylde denne Lovs Bestemmelser om, at Præstegaardsjord skulde udstykkedes, og med Hensyn til de Protester, der er kommet, og som den høje Rigsdag ogsaa har stiftet Bekendtskab med i de sidste Dage — den højtærede Formand meddelte saaledes ved Mødets Begyndelse i Dag at to ærede Medlemmer havde indbragt en ny Protest mod Præstegaardsjordens Udstykning —, vil jeg gerne gøre ærede Medlemmer opmærksom paa, at det, som man skriver i den sidste Protest, ikke ganske passer. Med den ærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse en Passus. Der siges her: „Vi vil paa ingen Maade lægge Hindringer i Vejen for, men endogsaa gerne medvirke til, at de mindre Jordbrugere faar Jord til Brug, idet vi dog nødvendigvis maa fastholde Sognemenighedernes Ejendomsret til Jorden og vil anse det for en Ulykke under de nuværende folkekirkelige Forhold, om Menighedsraadene mod deres Villie skal bort-

sælge den Jord, som vore Fædre har overgivet til Præsternes Underhold, og som her i Sønderjylland er vort eneste Aktiv, idet Kapitalerne er tabte“.

Det første om, at Menighedsraadene mod deres Villie skal bortsælge Jorden, er jo ganske ved Siden af, thi det, som Loven af 4. Oktober i Virkeligheden gaar ud paa at forhindre, er, at Menighedsraadene sælger Jorden. Præstegaardsjorden vil, hvis Loven af 4. Oktober 1919 ogsaa faar Gyldighed for Sønderjylland, stadig blive i Præsteembedernes eller Menighedernes Eje, det er kun Brugsretten, der er Tale om. Der bestemmes, at Jorden skal udstykkedes, at Vurderingen af denne Jord skal fastsættes, ikke af Menighedsraadet, men af Skyldraadets Medlemmer, og Afgiften, som skal svares af denne Jord i Henhold til Vurderingen, indgaar stadig i de enkelte Menigheders Kasser. Det er det stik modsatte af at bortsælge Jorden og derigennem opspise Kapitalerne. Det, man har fremsat som Begrundelse for, at man ikke vilde udstykke Præstegaardsjorden, har hele Tiden været, at hvis der kom en ny Inflation, kunde disse Kapitaler forsvinde ligesom de tyske Markkapitaler forsvandt, men det er ingenlunde Tilfældet. Præstegaardsjorden bliver stadig i Menighedernes Eje, der foretages en Omvurdering hvert femte Aar, som fastsætter Jordværdien, og i Henhold til denne Værdi skal der svares en Rente af 4½ pCt. — Naar det endvidere hedder, at det eneste Aktiv, man ejer i Sønderjylland, er Jorden, thi Kapitalerne er tabt, vil jeg dog for Korrekthedens Skyld gøre opmærksom paa, at der jo her oppe fra er tilført de sønderjydske Menigheder eller rettere tilført Haderslev Stiftamt nye Kapitaler og ret store Kapitaler, de er overflyttet fra Aarhus Stiftamt til Haderslev Stiftamt.

Jeg har villet gøre opmærksom paa disse Ting, fordi det forekommer mig, at naar man vil protestere saa kraftigt, som en Del af de sønderjydske Menighedsraadsmedlemmer gør det, bør man være paa den rigtige Side og ikke i sin Protest indlægge noget, som er forkert. Det forekommer mig ogsaa, at alle disse Protester tager sig ikke særlig godt ud paa Baggrund af det Forhold, som de sønderjydske Menigheder sely befinder sig i; det er dog saaledes, at naar man selv har Velvillie behov, skal man ikke slaa løs med den store Hammer. Forholdet er jo det, at indenfor Kirkelivet i Danmark har der været et overordentlige Sammenhold, idet man fra de mere fede Egne altid hjælper Menighederne i de magre Egne, og det er kommet de sønderjydske